

[Transcript] Genstart / F-16 for Zelenskyj

I sin velkendte Armeegrønne uniform kigger han ud på et hav af danskere, der vifter med ukrainske flag i den ene hånd og Dannebro i den anden.

Matters. Europe. Matters.

Dagen før kendte stort set ingen til hans besøg, men nu står den mest omtalende mand i verden en held i vesten, pludselig på trappen foran Kristiansborg og taler dansk.

Jeg er Takka af Danmark. Slav, Ukraini!

Hvor lå du mere selenskige takker for din 19. F-16-fly, som har været øvers på hans ønskeligste siden krigens start?

Fly som ingen allierede vil give ham. Indtil nu, hvor Danmark og Holland som de første donerer kampfly, så ukrainerne kan forsvare luftrummet.

I taknemlighed kviterer presidenten med et stort anlagt besøg.

Slav, Ukraini!

På flyvestationen skrydstrup til frokosthus drønning op på Kristiansbog.

Med det fredagsne og regeringens stråler i hans selskab, i at de kan nærmest ikke holde begejstringen tilbage.

Hvad er det Selenskige giver regeringen til gengæld for din 19. kampfly?

Det spørger genstart om i dag. Mit navn er Anna Ingrish.

Der er særligt et billede fra ankomsten, der går igen. Det er billedet af Selenskige og med det fredagsne, der sidder sammen i et F-16-fly.

Vil du ikke beskrive det billede?

I et F-16-fly er der to pladser. Et foreand og et bagvede. Selenskige sætter sig ind foreand, og med det fredagsne sætter sig ind bagvede.

Jeg synes, det mest ikoniske billede er et billede, hvor med det fredagsne, hun lader lige i hovedet falde lidt til den ene side, kigger frem mod Selenskige.

Selenskige venner som kigger tilbage, og så har de begge to verdens bredeste smil.

Og lige på det tidspunkt ser det ud, som om de begge to er det sted, hvor det allerede helst vil være i hele verden.

Jeg bilder mig ind, at jeg tror, med det fredagsne smil var måske lige fem procent endnu mere ægte og dybfølgt.

Når, Niels, vil du ikke starte med at præsentere dig selv?

Jo, jeg hedder Niels Thodal. Jeg er politisk analytiker på Jyllandsposten.

Du er jo en mand, sådan er det jo, når man er politisk analytiker, og der tit ved noget om noget før os andre.

Hvornår begynder du at få nem, at der er noget i gære her, altså at Selenskige måske er på vej til Danmark?

Jamen det gør jeg faktisk allerede fredag morgen, fordi jeg kommer cyklene ind på Christiansborg, og jeg skal på arbejde.

Og jeg kan så se, at ude i det, der hedder Ristagsgården, det er derude ved den store trappe for en folketinget.

Der kan jeg se, at alle cykelstativerne er fjernet, så jeg kan ikke parkere min cykel.

Så det kan jo godt se, at der skal ske et eller andet. Jeg tænker, at jeg kan vide, hvad det kan være.

Og senere på dagen, så hører jeg selv lidt rykter om, at der er politi på Christiansborg, og de går og inspirerer det hele prøver at kigge på,

på tyk af murerne, hvad for nogle dører sikret, hvad for nogle dører ikke sikret.

Og så begynder jeg at få en fornemmelse af, okay, der kommer til at ske et eller andet ret vildt på Christiansborg.

Der er jo tit besøg af udenlandske statsoverhoved eller andre parlament, men det plejer ikke at være i den størrelsesorden.

Hade du også en fornemmelse af, at det var Selinski, altså det kunne jo også have været Joe Biden eller alle mulig andre?

Vi snakket lidt om, at der var nok i virkeligheden kun to muligheder. Den ene var Joe Biden, og den anden var Selinski.

Men vi kunne også hurtigt se, at Joe Biden var på vej til Hawaii, så ham kunne det nok ikke være. Men jeg kommer ikke rigtig videre i konklusionerne på det før lørdag morgen, da jeg så kunne se, at Selinski var i Sverige.

Og så var jeg ikke længere tvivl om, at så skulle han også til Danmark, og han skulle jo helt sikkert også til Christiansborg.

Søndag kl. 15 tropper hele med til Danmark op til det indkaldte pressemed med regeringstoppen på flyvostationen Skrydstrup.

Det er uklart, hvad der præcis skal foregå, men kort før pressemedet tækker den første nyhed ind. Vi havde jo ventet lidt på, om det var det, der ville blive meldt ud i dag, og nu er det altså meldt ud, at Danmark også vil være med til, at du nye er F16-kamply.

Og da minutterne går uden regeringstoppen, du hører op, begynder journalisterne at undre sig. Hvordan ser det ud?

Der er egentlig ikke så meget nyt her fra Hankarn på flyvostation Skrydstrup. Vi venter stadig. Men så kommer den velbevejede hemmelighed.

Er der noget nyt derude fra?

Ja, det er der faktisk. Det er netop blevet bekræftet fra statsministeriet, at det altså er den ukrainske president Zelenskis,

som inden alt for længe vil lande her på flyvostation Skrydstrup i Sønderøland i Danmark.

Der kommer et herkoles fly rullende op på landingsbanen på flyvostation Skrydstrup.

Og nu bliver trappensænket ned, så nu er vi ved at være tæt på at se, hvem der træder ud.

Zelenskis, som kommer som lader første sammen med sin hustru.

Og så står modtælles kommenterende der med kronprinsessen foran, og de tre partiledere i regeringen derefter.

Var det en stor slød inkomst?

Det var meget konkret planlagt, og det var meget nøgkorigrafert, og at Danmark ligesom havde hevet det mest prominent, at vi kunne frem.

Og jeg bemærker lige, at det var jo, det så ret venskabeligt ud, den måde med det Frederiksen, og Zelenskis i hilset på hinanden her med et kram.

Og alt, der har med kommunikation og press og gør, det er gået fuldstændig til 13-tallet.

Jeg kan ikke registrere en eneste fejl.

Regeringen bør være meget tilfreds med, at det er lykkedes dem,

og jo selvfølgelig helt det apparat i central administrationen, de har under sig.

Og når vi nu er ved det, altså, hvor meget kapital har regeringen kastet ind i den her krig siden den russiske invasion?

Danmark har lige siden inversionen i februar sidste år været et eller andet, som har ligget i den absolut skarpe ende af NATO.

[Transcript] Genstart / F-16 for Zelenskyj

Både retorisk i forhold til fordømmelsen af den russiske invasion, men også i forhold til den så den materielle støtte, vi har givet til Ukraine, både humanitært og militært.

Så det er en meget, meget vigtige udenrigspolitisk prioritet for Danmark.

Siden krigens start har Selinskige jo efterlyst.

Kampfly det har været meget højt på listen og ønsker, og hed til, der har han i fået et høftet nej fra alle aligerede.

Nu går Danmark så forest og donerer 19 F-16-fly til Ukraine.

Hvad ligger til grund for, at vi kan give de her fly til Ukraine?

Jamen først og fremmest, det der så den har været kravet hele vejen igennem, det er, vi får lov af amerikanerne til at give dem.

Amerikanerne har været bekymret for, om det var den for voldsom optræpning af konflikten, at man gav tilladelse til donationer af kampfly til Ukraine.

Det har været lidt svært at få ud af den danske regering, præcis hvad den danske regering mente om den amerikanske linje.

Jeg tror nok, at vi kan være ret overbevist om, at Danmark har presset på for at få lov til at give de her 16-fly bag linjerne.

Men det har været vigtigt for den danske regering ikke ud af til at signalere nogle form for uenighed i NATO, og især dels ikke med amerikanerne.

Men nu faldt det altså formelt på plads, at amerikanerne har givet tilladelsen, og nu kommer donationerne.

Hvad er det med alt det, du ser i baghovedet for en rolle Danmark, som tager på sammen med den her donation?

Danmark vil gerne vise sig som en af de allieret i NATO, som er vildig til og offremest i forhold til Ukraine.

Det hører selvfølgelig også med til historien, at det passer jo også tilfældigvis lidt ind i det danske militærlige øjeblikket, fordi af 16-flyene er ved at blive udfacet.

Vi har købt nye F-35-fly, og de første kommer, så vil jeg huske til efterrådet og kommer hen over de næste år.

For krisensatsen, så vil det betyde, at Ukrainerne får langt nemmere at være forsvar af deres luftrum.

Så alt i alt så vil det her betyde, at de får langt nemmere at blive sker med de russiske luftrum.

Vi er jo stadig, og jeg skal nok lade være med at nævne det flere gange, et relativt lille og grænsende til ubekydeligt land.

Er det overræstende, at Zelensky kviterer med statsbesøg af det her format?

Det synes jeg ikke, når man ser på, hvordan Zelensky i øvrigt har håndteret den her krig, for Zelensky er jo tydeligvis meget, meget bevidst om, hvor meget kommunikation betyder.

Det er ham, der har mobiliseret den modstandsvilje, som også har været her i vesten.

Og han ved jo også godt, hvordan det fungerer i NATO, at en ting er selvfølgelig, at man i sidste ende skal have amerikanerne overtalt.

Der sker ikke noget i NATO, når amerikanerne siger ja.

Men i den process er det jo også vigtigt at have mindre lande, som kan tale med amerikanerne, som kan lægge pres på amerikanerne,

at det er meget vigtigt også at have gode forbindelser til dem. Så nej, på den måde synes jeg ikke,

[Transcript] Genstart / F-16 for Zelenskyj

det er et overræstende.

Tror du også Zelensky er klar over, hvor meget det her betyder for Mette Frederiksen og regeringen?

Ja, det er jeg slet ikke i tvivl om, han godt ved.

Man kan næsten ikke forestille sig noget menneske i verden, som det giver mere street cred og stå tæt på.

Og det ved Zelensky selvfølgelig også godt.

Mette Frederiksen står rank i Kongeblodt-Jakkesæt, klar til at modtage president Zelensky og hans kone Olene, da de kører ind på Christiansborg slutsplads mandamolen.

Han er ikke lidt sit traditionelle tøj?

Ikke tidsjør den dog.

Ikke tidsjør den, han er opgraderet til Skiurt.

Og da statsministeren kort efter byder Zelensky velkommen på talerstolen i landstingssalen, kalder hun ham sin vind.

Det er altid meget tydeligt at se på Mette Frederiksen, og hun er rigtig glad, og hun befinder sig i en situation, som hun godt ved er god for Danmark og er god for hende.

Og det var meget tydeligt at se der.

Hvordan er forholdet mellem Mette Frederiksen og Zelensky? Hvor godt kender de hinanden?

De kender hinanden forholdsvis godt, fordi jeg har jo mødt hinanden flere gange, Mette Frederiksen har været i Kiev af flere omgange, og har mødt ham der.

Og jeg synes også, at alt, hvad man kunne se i går på deres kropssproget, tyder jo også på, at de faktisk var glad for hinanden.

Hvor vigtigt er det for hinne at have det her til sydenlæderne jo sådan en relativt tætte bond med Zelensky?

Mette Frederiksen er en statsminister, som igennem sin statsministerperiode har skruet mere og mere op for alt, hvad der hedder udenrigspolitik.

Og det er tydeligvis en scene, hun befinder sig rigtig, rigtig godt på.

I den forbindelse er det jo enormt vigtigt for hende at have gode forbindelser til Zelensky.

Det er ikke fordi, jeg skal ikke få det til at løde som om, at det hele bare handler om strategi og positionering osv.

Det her, det betyder noget for Mette Frederiksen, det er ekstremt vigtigt for hende, at Danmark står på det, hun vil kalde den rigtige siderhistorien i den her konflikt.

Mette Frederiksen er i virkeligheden en af de så den mest pro-vestlige, så den i den gamledagsforstand, hun er meget pro-amerikansk.

Hun har meget svært ved at holde ud, at vestens indflydelse er dalende.

Hun synes grundlæggende, vi gør tingene på den rigtige måde i den vestlige verden, så derfor er det også med hjertet, hun går ind i det her.

Drøning Magræte haster hjem fra Ferien på Vinsløttet i Kajs, for at tage mod Zelensky i Rydersalen. Efter sin frokost med regenten træder han ude på trappen foran Kristiansborg for at tale til den danske befolkning.

Det her er en ganske usøvnlig sikkerhedsopbud, og det er det som du selv siger her på Kristiansborg, men det er det altså også andre steder i byen jeg har taget.

Sikkerheden er massiv. På taget skuer maskerede finskytter ned på pladsen, og foran det fremmøde publikum står politibetjentene skulder ved skulder.

[Transcript] Genstart / F-16 for Zelenskyj

Fra talerstolen takker Zelensky endnu en gang Danmark for at støtte Ukraine i deres kamp for frihed.

Inden han slutter af med en dansk skål og hæver en knyttet næve til Viljuby.

Selvom mit job nogle gange er at være kynisk observatør, så når man ser det der, det var jo altså virkelig smukt lavet Zelensky på trappen, og så hele Rydsdanskården, fyldt med mennesker som havde danske og ukrainske flag.

Det er jo også en af de nemmeste vejene i os, dansk og os hjertere, det er hvis der er nogen der siger noget på dansk og ovenikøbelser siger han ord skål.

Og det er jo det som vi alle sammen kan huske fra den tale.

Udover de F-16-fly han får fra Danmark, hvad kan han så egentlig bruge det her til?

Han kan jo først og fremmest bruge det til at vise, at den opbakning som har været til Ukraine i den vestlige verden, at den stadig er der.

At den bliver øget, og at opbakningen ikke bare er blandt regeringerne men også i befolkningen.

Fordi det er jo også klart, at hvis der nu skulle sidde en regering rundt omkring i Europa og kigge på, ja men, er den her støtte til Ukraine nu ved at gå for vidt.

Så er det klart, at jo flere scener, der bliver vist rundt omkring Asilenski, der står foran begejstret folkemasser, det er jo noget, der trækker i den anden retning.

En ting er, at Asilenski jo får ud af besøget udover en masse fly.

En anden ting er jo den danske regering med Mette Frederiksen i Spidsen, altså, hvilken værd de har sådan et besøg her, og sådan en tale til befolkningen, indritspolitiske.

Jeg tror, man skal passe på med at overvåde der betydning, at det her indritspolitiske på længere sikt.

Jeg tror, der hvor det her er det første fremstegende betydning, det i forhold til regeringens indre liv.

Regeringene er jo i gang med sådan en genstart af sig selv, hvor de forsøger at fremstille sig selv som de voksne, der sidder omkring bordet, som bringer Danmark trygt ud over støpperne.

I den fortælling, der passer det her besøg jo virkelig perfekt ind, fordi her står de tre partiledere samlet, de enige om det her, de står i Spidsen for Danmark.

Jeg er meget, meget stolt over, at i Danmark nok er vi et lille land, men igen er vi førende.

Så jeg tror, at i den interne fortælling i regeringen om, hvad er vi for en regering, hvorfor er vi her, tror jeg, at det her besøg kan være meget vigtigt.

Men i forhold til, hvad afgører det kommende Folkingsvæld, så er det ikke, om vi har doneret de fly eller om det er linsk i varre eller ej.

Folkingsvæld, de bliver afgjort på velfærd, hospitaler, børnehaver og på værdipolitik, udlændingepolitik og så videre.

Det bliver meget, meget sjældent afgjort på udenhedspolitik.

Og vi skal jo også huske, at der er jo fuldstændig enighed om donationen af de her F16-fly, så regeringen kan jo ikke engang komme op og skinnes med nogen om det her.

At det er lige vel et kærkommen tidspunkt for regeringen, det her besøg ligger.

Altså du siger det jo selv, det her er en regering uden noget ideologisk fællesskab, nogen vil være strid og sige uden sjæl og forbindelse.

Ikke altså en biokrat regering, det er et arbejdsfællesskab.

Hvad er det for at du rykstød regeringen for, med det besøg lige nu?

Det de lavede her, at Danmark donerede de F16-fly, det var ikke bare et arbejdsfællesskab, det var

[Transcript] Genstart / F-16 for Zelenskyj

ikke bare noget, der skulle håndtere os.

Der ligger faktisk nogle værdier bag.

Jeg husker med det Frederiksen sage ude på flyvstationen Skrydstrup om Selenski, you are the face of good against evil.

Det er jo virkeligheden en meget, meget stærk værdi.

Det er billedet af Mette Frederiksen og Selenski, der sidder og morer sig i F16-flyet, der prøder næsten alle landets fortsæder under besøget.

Der er et billede, der går igen og igen på fortsæderne, politikens, det er der ved Jyllandsposten, det samme billede, de sidder i det her F16-fly.

De ved selvfølgelig godt, hvad det er for en photo opportunity, de er i gang med at lave her.

Og de ved godt, at det er et billede, som formentlig vil blive sent rundt til media i hele verden.

Store internationale medier som New York Times, CNN, The Guardian og Decide, bringer det også.

Billedet bliver jo meget ikonisk symbolet på hele det besøg, der har været.

Det handler om Mette Frederiksen, der donerer F16-fly til Selenski, og de er begge to meget glad for den transaktion.

Den indriske politiske betydning er jo én ting. Hvad hvis vi kigger på det internationale? Hvordan kan det her besøg sig bruges?

Der kan det have ret stor betydning for Danmark. Vi skal huske, at Danmark har jo forpligtet sig til at bruge 2% af vores brugt-nationale produkt på Forsvaret.

Og det har vi sagt, vi vil gøre i 2030. Men der har været meget kritik af Danmark for, at vi ikke kan komme deroppe noget hurtigere.

I den sammenhæng, der er det meget vigtigt for Danmark at kunne vise vores naturalieret, at selvom vi ikke bruger alle de penge, som vi egentlig burde bruge lige nu,

så bringer vi nogle andre offer, som bringer os i front. Og det er noget af det, som de af F16-fly kan bruges til.

Du talte i starten af vores samtale også om Mette Frederiksen's stigende fokus på, hvad kan man sige, internationale sammenhæng og udenrigspolitik.

Hvordan er det her besøg med til at styrke Mette Frederiksen's internationale stjerne?

Mette Frederiksen har en høj internationale stjerne, og det ved vi, fordi hun jo var i spil til at blive ny NATO-generale sekretær før sommerferien.

Det her ligger i helt naturlig forlængelse af det.

Jeg tror ikke, man skal overfortolke betydningen for det spil, der kommer om NATO-generale sekretærposten næste år,

fordi der er tusind ting, der kan gå godt, der er tusind ting, der kan gå galt for hende i den sammenhæng.

Men der er selvfølgelig ikke nogen tvivl om, at det, at Danmark står på den hårde flanke i NATO-samarbejdet, det er godt for hende i den sammenhæng,

men det er bare ikke noget nyt, det er en forlængelse af den kurs, som er blevet lagt lige sådan sidste år.

Og du nævnte jo selv Mette Frederiksen som en eller anden slags kandidat til en NATO-stjerne?

Jeg tager godt til, at hun var kandidat.

Siden har hun jo så meddelt, at hvis hun fik det tilbud, så ville hun faktisk sige nej.

Skulle jeg blive tilbudt noget, så er jeg svaret nej.

Jeg er meget, meget glad for den tillid, jeg har som Danmarks statsminister, og jeg agter og fortsæt

[Transcript] Genstart / F-16 for Zelenskyj

med at arbejde.

Når du ser Mette Frederiksen under sådan et prominent statsbesøg, hvad tænker du så?

Jeg tænker nok det samme, som jeg også tænkte før det statsbesøg.

Mette Frederiksen ved godt, at det er til at ikke at sige sandheden om internationale topposter. Og jeg er stadig af den overbevisning, at hvis Mette Frederiksen får posten som NATO-generale sekretær tilbudt, så ville hun takke jer.

Hvor du går så langt, så må jeg sige, at hun næsten trives endnu mere på de internationale, boendede guldvæg end dem hjem i den lille anedamme?

Ja, det tror jeg ikke, der er nogen tvivl om hun gør.

Og det er jo en helt naturlig udvikling, som man har set for alle mulige danske statsministerer, at de starter med at have en meget, meget stort fokus og meget stor interesse for ændrespolitik. Men efterhånden, som man har siddet til bords med de store og har været med til at tætte meget vigtige og meget store beslutninger,

så bliver det en lille, bitte, smule, småt og sku hjem til samrådet og folketingsdebatter og åbningstaler osv.

Så hvem tror du har nytt det her besøg mest, Selenski eller Mette Frederiksen?

Jeg tror og håber, at det har været vigtigt for Selenski, fordi han trods alt er leder for en nation, der kæmper for sin overlevelse.

Og at F-16-flygene kan være en vigtig brigt i at sikre den, så det tror og håber jeg.

Men jeg ved, at det også har været en god oplevelse for Mette Frederiksen.

Og hun har fået en fint pris for de kampflygte?

Det har hun.

Nils, tak for siden.

Selv tak.

Bagdagens genstart står Grønbak Jensen, Charlotte Kovellev, Søren Elbæk og Linde Fabricius.

Jeg hedder Anna Ingris.

Nils, tak for siden.